

1. Μετά τη συνάντησή τους με τον πρωθυπουργό Νταβούτογλου, οι αρχηγοί των κρατών της ΕΕ και των κυβερνήσεων αναφέρθηκαν στο μεταναστευτικό, ιδίως όσον αφορά τη διαδρομή των δυτικών Βαλκανίων. Χαιρέτισαν τη συζήτησή τους με τον Τούρκο Πρωθυπουργό για τις σχέσεις ΕΕ-Τουρκίας και για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην εφαρμογή του Κοινού Σχεδίου Δράσης. Η Τουρκία επιβεβαίωσε τη δέσμευση για εφαρμογή της διμερούς συμφωνίας επανεισδοχής Ελλάδας-Τουρκίας για αποδοχή της ταχείας επιστροφής όλων των μεταναστών που δεν βρίσκονται σε ανάγκη διεθνούς προστασίας και να υποδέχεται πίσω όλους τους παράνομους μετανάστες που συλλαμβάνονται σε τουρκικά χωρικά ύδατα.

Οι αρχηγοί των κρατών και των κυβερνήσεων συμφώνησαν επίσης ότι χρειάζονται γενναίες κινήσεις για να κλείσουν οι διαδρομές της παράνομης διακίνησης ανθρώπων και να καταπολεμηθεί το επιχειρηματικό μοντέλο των διακινητών, να προστατέψουμε τα εξωτερικά μας σύνορα και να τερματίσουμε την κρίση στην Ευρώπη. Πρέπει να σπάσει ο δεσμός μεταξύ της εισόδου σε ένα πλοίο και της εγκατάστασης στην Ευρώπη.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο υπογράμμισαν τη σημασία της επιχείρησης του ΝΑΤΟ στο Αιγαίο, που άρχισε σήμερα. Κάλεσαν όλα τα μέλη του ΝΑΤΟ να στηρίξουν ενεργά την επιχείρηση αυτή. Χαιρέτησαν θερμά τις πρόσθετες προτάσεις που υποβλήθηκαν σήμερα από την Τουρκία για να αντιμετωπίσει το ζήτημα της μετανάστευσης.

Συμφώνησαν να εργαστούν με βάση τις αρχές που περιέχουν:

- Την επιστροφή όλων των νέων παράτυπων μεταναστών που περνούν από την Τουρκία στα ελληνικά νησιά, με το κόστος να καλύπτεται από την ΕΕ
- Την επανεγκατάσταση, για κάθε Σύρο προς επανεισδοχή στην Τουρκία από τα ελληνικά νησιά, ενός άλλου Σύρου από την Τουρκία στα κράτη μέλη της ΕΕ, στο πλαίσιο των υφιστάμενων δεσμεύσεων
- Να επιταχυνθεί η απελευθέρωση της βίζας με στόχο την άρση των προϋποθέσεων για τους Τούρκους πολίτες μέχρι τα τέλη του Ιουνίου του 2016.
- Να επιταχυνθεί η εκταμίευση των 3 δισ. ευρώ και να ληφθούν αποφάσεις για πρόσθετη χρηματοδότηση
- Να γίνει προετοιμασία για τις αποφάσεις όσον αφορά το άνοιγμα νέων κεφαλαίων στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις το συντομότερο δυνατό, χτίζοντας στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Οκτωβρίου του 2015
- Να εργαστούν με την Τουρκία σε ένα κοινό έργο ώστε να βελτιώσουν τις ανθρωπιστικές συνθήκες στη Συρία κάτι που θα επιτρέψει στον τοπικό πληθυσμό και τους μετανάστες να ζήσουν σε περιοχές οι οποίες θα είναι πιο ασφαλείς.

Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου θα προωθήσει αυτές τις προτάσεις και θα επεξεργαστεί τις λεπτομέρειες με την τουρκική πλευρά πριν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου. Η δουλειά αυτή θα γίνει με σεβασμό στο ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο.

2. Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ συζήτησαν επίσης με τον Τούρκο Πρωθυπουργό την κατάσταση των μέσων ενημέρωσης στην Τουρκία.

Οι ηγέτες των κρατών υπενθύμισαν περαιτέρω πως το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στη συνάντηση της 18-19ης Φεβρουαρίου, αποφάσισε να επανέλθει σε μία κατάσταση όπου όλα τα μέλη του χώρου Σένγκεν θα

εφαρμόζουν πλήρως τον κώδικα συνόρων του Σένγκεν λαμβάνοντας υπόψιν την ιδιομορφία των θαλάσσιων συνόρων και να δώσει τέλος στην ανεξέλεγκτη πρόσβαση. Οι υπερβολικές ροές μεταναστών από το διάδρομο των δυτικών Βαλκανίων έχουν πλέον τερματιστεί.

3. Προκειμένου να καταστεί αυτό βιώσιμο -αναφέρεται στην ανακοίνωση- απαιτούνται οι εξής ενέργειες:

α) να στηρίξουμε την Ελλάδα σε αυτή τη δύσκολη στιγμή και να κάνουμε το παν για να τη βοηθήσουμε να διαχειριστεί μια κατάσταση που έχει προκύψει ως συνέπεια αυτής της εξέλιξης. Είναι συλλογική ευθύνη της ΕΕ που απαιτεί την γρήγορη και αποτελεσματική κινητοποίηση όλων των διαθέσιμων μέσων και πόρων της ΕΕ και των συνεισφορών των κρατών-μελών.

β) να δώσουμε μια άμεση και αποτελεσματική απάντηση στην πολύ δύσκολη ανθρωπιστική κρίση που αναπτύσσεται με ραγδαίο ρυθμό. Θα παρασχεθεί άμεσα από την Κομισιόν στήριξη έκτακτης ανάγκης σε στενή συνεργασία με την Ελλάδα, τα υπόλοιπα κράτη-μέλη και μη κυβερνητικούς οργανισμούς στη βάση μιας αξιολόγησης, από την Κομισιόν και την Ελλάδα, των αναγκών και ενός σχεδίου έκτακτης ανάγκης. Σε αυτό το πλαίσιο, οι αρχηγοί κρατών καλωσορίζουν την πρόταση της Κομισιόν για την πρόβλεψη παροχής έκτακτης στήριξης εντός της ΕΕ και καλούν το Συμβούλιο να την υιοθετήσει πριν το επόμενο Συμβούλιο του Μαρτίου, επεκτείνοντας με αυτόν τον τρόπο το εύρος των χρηματοοικονομικών εργαλείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

γ) να παράσχουμε περισσότερη βοήθεια στην Ελλάδα για να φυλάξει τα εξωτερικά σύνορα, συμπεριλαμβανομένων αυτών με την ΠΓΔΜ και την Αλβανία και να διασφαλίσουμε την ομαλή λειτουργία των hotspots με 100% ταυτοποίηση, καταγραφή, ελέγχους ασφαλείας και την πρόβλεψη για επαρκή ικανότητα υποδοχής. Η Frontex θα απευθύνει νέα πρόσκληση για εθνικούς συνοριοφύλακες το συντομότερο δυνατό και όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποκριθούν πλήρως έως την 1η Απριλίου το αργότερο. Η Europol θα αποστείλει γρήγορα ελεγκτές σε όλα τα hotspots για να ενισχύσουν τους ελέγχους ασφαλείας και να βοηθήσουν τις ελληνικές αρχές στη μάχη κατά των διακινητών.

δ) να βοηθήσουμε την Ελλάδα ώστε να διασφαλιστούν ολοκληρωμένες, μεγάλης κλίμακας και γρήγορες επιστροφές στην Τουρκία όλων των παράτυπων μεταναστών που δεν βρίσκονται σε ανάγκη διεθνούς προστασίας, χτίζοντας στη συμφωνία επανεισδοχής Ελλάδας – Τουρκίας και από την 1η Ιουνίου στη συμφωνία επανεισδοχής ΕΕ-Τουρκίας

ε) να επιταχύνουμε σημαντικά την εφαρμογή της μετεγκατάστασης ώστε να μετριαστεί το μεγάλο βάρος που βαραίνει επί του παρόντος την Ελλάδα. Το Ευρωπαϊκό Γραφείο Υποστήριξης του Ασύλου (EASO) θα κάνει μια επιπλέον πρόκληση για εθνική πραγματογνωμοσύνη ώστε να υποστηρίξει το ελληνικό σύστημα ασύλου και όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να ανταποκριθούν άμεσα και πλήρως. Τα κράτη μέλη καλούνται επίσης να διαθέσουν επειγόντως περισσότερες περιοχές για μετεγκατάσταση. Η Κομισιόν θα αναφέρει σε μηνιαία βάση στο Συμβούλιο όσον αφορά την εφαρμογή των υποχρεώσεων μετεγκατάστασης.

στ) να συνεχίσουμε να συνεργαζόμαστε στενά με κράτη εκτός της ΕΕ στα Δυτικά Βαλκάνια και να παρέχει την αναγκαία βοήθεια

ζ) να εφαρμόζουμε τις υφιστάμενες δεσμεύσεις μετεγκατάστασης και να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε σε ένα αξιόπιστο πρόγραμμα εθελοντικής υποδοχής με την Τουρκία

η) να αναλάβουμε άμεσα όλα τα αναγκαία μέτρα όσον αφορά νέες διαδρομές και να εντείνει την καταπολέμηση των διακινητών

θ) να προωθήσουμε, κατά προτεραιότητα, όλα τα στοιχεία του οδικού χάρτη της Κομισιόν για την

επιστροφή στη Σένγκεν, ώστε να τερματιστούν οι προσωρινοί εσωτερικοί συνοριακοί έλεγχοι και να επανέλθει η ομαλή λειτουργία της περιοχής Σένγκεν πριν το τέλος του έτους.

Αυτό το έγγραφο δεν δημιουργεί νέες δεσμεύσεις για τα κράτη μέλη όσον αφορά την μετεγκατάσταση και επανεγκατάσταση.

4. Αυτά είναι επείγοντα μέτρα που πρέπει να ληφθούν στο πλαίσιο της παρούσας κατάστασης στο έδαφος και θα πρέπει να διατηρούνται υπό αναθεώρηση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επανέλθει στο θέμα της μετανάστευσης σε όλες του τις πτυχές της κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου για να εδραιώσει περαιτέρω την κοινή ευρωπαϊκή εφαρμογή της συνολικής στρατηγικής για τη μετανάστευση.